N. 60. 1840.

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 19 Mei.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

KERKELIJKE STAAT.

ROME, 27. April.

Woensdag in de goede week woonden de koning en de koningin van Napels, de koningin Moeder en de geheele koninklijke familie de avonddienst in de kapel van het paleis bij. Des anderendaags, Witte Donderdag, adsisteerden zij insgelijks in de pontificale Mis en de processie, om het Heilig Sacrament naar het H. Graf te brengen, welke door al de hovelingen gevolgd werd. Na de vespers, begaf zich de Koninklijke familie naar de Hercules-zaal, welke voor de voetwassching en het middagmaal der armen in gereedheid gebragt was. Zij werden, volgens gebruik, door den Koning en de Prinsen, in tegenwoordigheid van het geheele hof, gediend. De Koning hing, na den broederkusch, elken behoeftige eene beurs om den hals, waarin de gewone aalmoes was. Ten vier ure des namiddags begaf zich de geheele Koninklijke familie, met een grooten stoet van ridders en hofdames, van Generaals en Officieren, van eerewachten en van de paleis-garde, te voet, volgens de godsdienstige gewoonte, om de graven te bezoeken, naar de kerken van de H. Brigitta, van den H. Jacobus, van den H. Geest van Onze Lieve Vrouw-van gratie, en van den H. Franciskus van Paula. Uit deze laatste kerk begaven zich de doorluchtige personaadjen naar de kapel van het paleis, waar zij de predikatie over het Lijden bijwoonden, onder het gehoor van den *Abbé Corallo*, van Messina, die in dezelfde kapel ook gedurende de vaste gepreekt had.

— Donderdag, den 23 April, hebben de Graaf de Latour Maubourg, ambassadeur van Frankrijk en mevrouw de gravin zijne echtgenoot, het schoon gesticht van den H. Michaël op *Ripa grande* bezocht, hetwelk Z. Em de Kardinaal Tosti, die het gedurende meer dan tien jaren bestuurt, in den bloeijendsten staat heeft gebragt.

Vele reizigers hebben met lof over dit gesticht gesproken. De ambassadeur was van een Fransch afgevaardigde, den heer Anisson-Duperron en van Mgr. Drach, bibliothekaris der Propaganda vergezeld. Met veel belangstelling heeft hij den aanbouw en verfraaijingen gadegeslagen, welke de kardinaal Tosti in de klassen voor het élementair en godsdienstig onderwijs voor de jeugdige Weezen ten getale van ongeveer 250, in de klassen van teeken-, schilder en graveerkunst op koper, van schilfersteen (Camée), van beeld en bouwkunde, van tapijtwerken heeft doen ten uitvoer brengen. In deze laatste soort van goederen worden voor de paleizen en kerken hier zeer schoone stukken vervaardigd.

De leerlingen der toonkunst, ten getale van ongeveer zestig, hebben voor hunne bezoekers onderscheiden muzijk-stukken van de eerste meesters uitgevoerd. In de andere klassen zag men fraai bewerkte voorwerpen ten toon gesteld.

De ambassadeur kon hier opmerken, dat deze kinderen, allen tot behoeftige familiën behoorende, echter uitmuntende hoedanigheden bezaten. Hij bezocht in hetzelfde gesticht de laken-, linnen-, beddedeken-, hoeden-fabrijken, zadelmakerijen, militaire behoeften enz, benevens de pomp, door middel waarvan het water tot in de hoogste verdiepingen van het gebouw wordt gebragt, en werd door de netheid en goede orde in de keuken en in de eet- en slaapzalen zeer getroffen. Het brood, dat in huis toebereid wordt, en in 't algemeen het voedsel is van de beste hoedanigheid.

Een geheel afgezonderd gebouw is voor de Weesmeisjes, ten getale van 270 bestemd. Deze hebben tevens een blijk van voortgang in alle soorten van Vrouwen-handwerken, als mede van het godsdienstig en élementair onderwijs gegeven. Het gebouw voor de oude mannen bevat 125, en der oude vrouwen een gelijk getal personen.

De welvaart van dit huis is men grootendeels verschuldigd aan de milddadigheid van den H. Vader, die in dit gesticht veel belang stelt, en het dikwerf bezoekt.

Er is eene schets nopens den oorsprong en den bloei van het Sint-Michiels Hospice (*Notice sur l'origine et les progrès de l'hospice Saint-Michiel*), getrokken uit het werk van den Kardinaal Tosti, in druk verschenen.

De heer Drach heeft eene Hebreeuwsche *Ode* op het Gesticht van *Sint Michiel* uitgegeven. Dit lierdicht, in het Hebreeuwsch met de vertaling in het Fransch en Italiaansch, verheerlijkt op eene dichterlijke wijze de werkzaamheden van dit Godshuis, de kennis, die er in alles doorstraalt, en de diensten, welke men er bewijst aan zoo vele armen, die hier tot nuttige werkzaamheden worden opgeleid.

(Zie over Sint-Michiel hier achter het Letternieuws.)

ENGELAND.

LONDEN, 13 Mei.

Courvoisier, de huisbediende van den wreedaardig vermoorden lord *W. Russell*, heeft reeds een geregtelijk verhoor ondergaan, en, ofschoon hij zijne onschuld blijft betuigen, schijnen nader gedane ontdekkingen meer en meer voor het gevoelen te pleiten, dat hij de dader van den moord aan zijnen meester is, en dat schandelijke hebzucht hem daartoe vervoerd heeft. Hij is een Franschman en ongeveer dertig jaren oud.

Het lijk van zijn Lordschap is gisteren, op eene eenvoudige wijze, ter aarde besteld. De deelneming van alle standen in het treurig voorval blijft onafgebroken voortduren.

SPANJE.

MADRID, 7. Mei.

Volgens den *Eco de Aragon* van den 5. is het Garnizoen van Cantavieja niet sterker dan 1,000 man. Men wilde, dat *Cabrera* zich naar Italië of Sardinië zou inschepen.

— Men schrijft van de grenzen, 's avonds van den 7, aan de *Phare des Pyrénées*: Heden zijn er zeven opstandelingen met de wapenen in de hand, te Elisondo, gefusilleerd; een ander is in de gevangenis overleden.

— Volgens berigt van den Hertog della Victoria, zou Cabrera den 27. April Mora de l'Ebro hebben verlaten, doch, uithoofde zijner zeer ernstige ziekte, niet naar Catalonië hebben kunnen doorgaan. (Het gerucht van zijnen dood wordt door dit een en ander zeer verzwakt.)

FRANKRIJK.

PARIJS, 14. Mei.

Heden zijn, onder anderen, ook de beraadslagingen over de wet betrekkelijk het overvoeren van Napoleons Lijk naar Parijs, in de Kamer der Vertegenwoordiging aangevangen. Sommige Leden wilden, dat 's Keizers overschot niet in de Invaliden, maar in de kerk van Sinte *Magdalena* zou worden bijgezet. Dit gevoelen werd op eene zeer welsprekende wijze aangedrongen door den Heer *Berryer*; anderen verlangden, dat, te dezer gelegenheid, ook de beeldtenis van *Napoleon* op het Ordeteeken van het Eerelegioen mogt worden hersteld. — De Kerk der Invaliden zal de overhand behouden, want, behalve dat dit meest overeenstemt met het beginsel van Godsdienst, waaraan de Keizer altijd zeer gehecht is gebleven (?), zoo zal door zijne tegenwoordigheid aldaar ook des krijgsmans zucht naar roem op eene krachtige wijze worden bevorderd. — Sommige leden geven in bedenking, om de door *Napoleon*, in 1809 (15 Augustus) ingestelde militaire Orde der drie Vliezen te hernieuwen, en daarmede te versieren een zeker getal dappere Invaliden, die de Grafwacht van den Keizer zouden uitmaken. — Men stelt ook voor, dat er eene deputatie uit de Kamer naar Helena mee gezonden worde, om het merkwaardig gebeente af te gaan halen; en dat het Burgerlijk Wetboek voortaan wederom den naam voere van *Code-Napoléon*. — Er zijn er evenwel, die al deze plannen voor de rust en veiligheid van Frankrijk hoogst gevaarlijk achten; doch de Heer *Thiers* beweert, dat de eerbied voor de Wet en 600 gendarmes genoegzaam zijn, om de goede orde ongeschonden te blijven handhaven, terwijl, in tegendeel, het Gouvernement door deze zaak niet anders dan meer en meer bevestigd zal worden, en men den Koning daarvoor de grootste hulde en den vurigsten dank zal weten toe te brengen. — De President verzoekt, dat het voorstel geene verandering of wijziging moge ondergaan.

— De Maarschalk Valée heeft Chercell ontzet, en de Arabieren, die er rond lagen, verdreven. Alvorens naar Medah en Miliana op te trekken, heeft hij geheel de vlakte van Mitidja volkomen gezuiverd, zoodat weldra al de divisies zich op marsch zullen kunnen begeven.

— Ook verneemt men, dat de Generaal *Galbois*, den 25. April, te Constantine is teruggekeerd van zijnen togt tegen de Aractas, welke hij, een veertigduizend stuks hoornvee heeft ontnomen. — De voornaamste Chefs der Aractas, door *Achmet-Bey* tot opstand aangezet, zijn hierdoor geheel tot hun pligt gebragt.

BELGIE.

Men meldt uit Antwerpen, 15 Mei. De alhier gevestigde Societeit der Wapenbroeders van het Keizerrijk heeft zich op een maal-

tijd vereenigd, teneinde daarbij in te schrijven voor de kosten eener afvaardiging van twee harer Leden, om het Lijk van Napoleon meê te gaan afhalen en naar Frankrijk over te brengen. Reeds is het verzoek, om deel te mogen maken van het vaartuig, waarop de Prins de Joinville den togt naar Helena doen zal, aan het Fransche Gouvernement door deze Societeit ingezonden.

— Men schrijft uit Luik. — Den 1. Mei is de volkrijke, bloeijende en rijke Stad Baja (Oostenrijk), aan den Donau, bijna geheel een prooi der vlammen geworden. Meer dan 2,000 huizen zijn door den brand vernield, waaronder ook het kasteel, verscheiden kerken en al de graanpakhuizen. Alleen aan koren is er over het half-miljoen guldens verloren. Deze stad telt 16,000 inwoners, zij is zeer gewigtig voor den koophandel, zoo door hare gunstige ligging aan den Donau (in het Gespan- of Graafschap Bas), als door hare vier groote jaarmarkten, waar steeds Russen, Turken en Grieken in grooten getale heenstroomen. In 1807 mede afgebrand, was zij sedert dien tijd vrij fraai herbouwd.

— Zekere *Lalie* heeft aan het Oostenrijksche Gouvernement kennis gegeven van een door hem uitgedacht middel tegen de *hydrophobie* (watervrees); hij verlangt geene belooning, dan na door voldoende proeven op menschen en dieren de deugdelijkheid van zijn middel te zullen hebben bewezen. Het hoofdbestanddeel van dit medicijn is de *Gentiana-cruciata-wortel.*

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 18. Mei.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden vergaderen en alsdan, naar men verzekert, het van Regerings wege aangekondigd ontwerp van wet ontvangen, strekkende tot invoering der ministeriële verantwoordelijkheid in onze Grondwet, hetwelk alsdan onmiddellijk zal onderzocht worden. Na dat onderzoek zullen de beraadslagingen over de ontwerpen der begrootings-wetten over 1840 voortgang hebben.

Gedurende de laatste dagen heeft de Kamer zich in hare afdeelingen bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet, betrekkelijk de regeling der belangen van het Syndicaat voor het loopend jaar.

MENGELWERK.

Zal het weêr een Spiegelgevecht worden? — of zal het nu ernst zijn?

's Volcks will is dat Sijn will?
C. HUIGENS.

Men moet, in de daad, met blindheid geslagen zijn, om koel te kunnen blijven bij de Staatskomedie, die sedert nu ruim een half jaar in het lieve Vaderland met de brave Natie gespeeld wordt; — een Treurspel, of een Blijspel? dat zal de tijd leeren; — maar, heeft men ooit een Vorst door allen wind van leering geslingerd gezien, zeker niemand meer dan het geëerbiedigd Hoofd van onzen Staat, den Koning, die eens den bijnaam van *Willem den Wijze* kreeg, en, zeker, dien titel niet zonder allen grond voeren mogt: hij heeft toch, als een andere *Salomon*, veel wijsheid doen blijken, bijvoorbeeld in de Boodschap van den XI. December, roemrijker gedachtenis, die met de leus zijner doorluchte Vaderen schitterend dus eindigde: *Je Maintiendrai!* — doch te bejammeren was het, dat die *Handhaving* waarvan *men* (en zeker *Hij-zelf* ook) zóóveel verwachtte, op niets moest uitloopen, dan op het intrekken van Besluiten, en het toegeven aan Grieven, en het erkennen van Regten, hetgeen alles te zamen weldra met het volkomen verlies van 's Rijks schoonste Provinciën geboet werd.

België was nu eindelijk voor goed verspeeld, maar de Regering wilde zulks niet erkennen, en Zijne Majesteit dreef wederom een tijd lang de noodlottige *volhardingsrol*. Men wilde de XXIV Artikelen immers maar niet aannemen; 't zou schande zijn, en, als men toegaf, zoo moest de uitslag voor 't lieve Vaderland ten minste *eervol* zijn; — de Dichters bezongen de Volharding, de Burgers betaalden de Volharding, de Vertegenwoordigers ondersteunden de Volharding, maar, eindelijk begon de Koning-zelf een hekel of misschien, wel schrik te krijgen van de Volharding. — Op eens verspreidt zich de mare: »onze Regering heeft de XXIV Artikelen aangenomen!" — Dat was eene tijding, dat was een vreugde, dat was een vooruitzigt! — Goude bergen van handel, van welvaart, van geluk; — al de eerzame Nederlanders gingen naar bed, om eens op hun gemak te liggen droomen van al die mooije dingen: — maar de Regering sliep niet, want die lieve *negenjarige Volharding* had veel geld gekost, en men had zoo al langzamerhand de eene kas voor, en de andere kas na aangesproken; er waren overal te korten, en hoe zou dat te regt moeten komen? — Goede raad was duur, en men moest toch een middel trachten te vinden, teneinde de aandacht zoo wat gaande te houden, als de Natie eens wakker mogt worden, om te vragen, waar nu al die Welvaart toch bleef, en wanneer het dan toch wel goud zou gaan regenen? — De Fransche Bewindsmannen hadden altijd nog al goed slag, om de lui een beetje af te leiden van het tooneel, waar zij baas speelden: nu eens een Obelisk, dan een Walvisch, dan een togt naar Africa, dan een Beestenemmer, en wat niet al meer? — maar wij, opregte, eenvoudige, goedtrouwige Nederlanders, wat zouden wij voor grappen kunnen uitdenken, om ons lankmoedig en lankdradig publiek beet te nemen, en beet te houden! — Het toeval was ons eensklaps gunstig, zéér gunstig: — de Koningin was overleden, en de Koning raakt weêr verliefd, en wel zoo mooi, of zoo leelijk, als men het maar noemen wil; *mooi* voor een coup de théâtre, *leelijk* voor de vroome burgerij. — Om 't even, hij heeft te verliefd op eene *muitersche* gravin, op een *Roomsch-Katholijk* schepsel, op eene voormalige staatsiedame van wijle de Koningin. — Nu begint de komedie: — het gordijn gaat op; I. Bedrijf: 's Konings inclinatie wordt in de Belgische Couranten aangekondigd! — Einde van het I. Tooneel. — Zijne Majesteit houdt zich doodstil, en laat ze allemaal maar praten. — In het II. Tooneel komen de Fransche Dagbladen te voorschijn, die er zoo wat omheen beuzelen. — De natie weet nog van den Prins geen kwaad, want de *Opregte Haarlemmer-Krant* heeft er nog geen enkel woord over gezegd, en zoolang het *dáár* niet in staat, zou het voorbarig zijn, aan het gerucht eenig geloof te hechten. — In het III. Tooneel komt het Handelsblad op de proppen; — die hadden 't gruwelstuk in de Engelsche papieren gelezen, maar hielden het voor laster. — Intusschen verneemt men, in het IV. Tooneel, dat eenige hooge personnaadjes, tot 's Konings Familie behoorende, de residentie hebben, of ten minste willen verlaten, en daarmeê loopt het I. bedrijf van de klucht ten einde. — Gedurende de entre-acte wordt er toch, voor alle securiteit, geen *Wilhelmus* of *Nêerlandsch Bloed* gespeeld. — Het II. Bedrijf vangt aan; maar dat is eene rare vertooning: het I. Tooneel heeft plaats in de kerk, en nog wel in de kloosterkerk, terwijl Zijne Majesteit zelf in de bank zit: Dominé *Huidecoper* heeft het woord; Zijn Eerwaarde keert en wendt zijne rede op allerlei manieren; hij bidt, en hij dankt, hij meent zich duidelijk genoeg verklaard te hebben; de geheele gemeente heeft het ook begrepen, maar men wil, dat Sire dien morgen aan het goede oor een weinig doof was, en zoodoende bleef de zaak *in statu quo.* — In het II. Tooneel komt het Handelsblad met den Avondbode op het tapijt: een rare zamenspraak, waarbij de burgerlui niet weten, hoe zij 't hebben. — In het III. Tooneel heeft het Gouvernement *Geld noodig*, en om dat behoorlijk te krijgen heeft er eene heele kleine opening plaats: — JA, *Zijne Majesteit zou wel voor den trouw genegen wezen*, maar zal er *voor eerst* nog wat van afzien. — In het IV. Tooneel speelt de Vertegenwoordiging des Volks (?) de moeijelijkste rol, en verleent, na veel kromme sprongen gemaakt te hebben, aan de Hooge Regering, die dan ook allerlei fraaije *beloften* doet, een halfjaar krediet, te eindigen op den laatsten Junij, 1840. — Einde van het II. Bedrijf. — Doch nu gaat het naar de ontknooping heen, en in de *entre-acte* is men al bezig met eene andere staatsiedame van wijle de Koningin, per abuis, in de Maas het zwemmen te willen laten leeren. — Het scherm gaat omhoog: III. en laatste Bedrijf. — In het I. Tooneel komen er van alle kanten geruchten, dat er den 19. Mei, 1840, zal getrouwd worden, en wel op het Loo; de dispensatie is aangekomen, de Oranjerie is al in orde gebragt; — wat zal er een pret zijn! — Maar ja wel, pret? — pret, als kiespijn. — In het II. Tooneel zit Dominus *Scholten* cum suis al te vasten; de zoo gaarne Heerschende kerk verkeert in rouw; zij ligt in zak en asch. Het regent hatelijkheden tegen den Koning; het Handelsblad schreeuwt voorop: kruist hem, Anathema, wat schandaal, wie had dat ooit van zoo'n oud man gedacht, of durven denken! — III. Tooneel (op het fluitje is men in het Noord-Einde ter woensdagsche audientie.) Wederom eene andere vertooning: drie steken en drie beffen, zamen uitmakende drie Amsterdamsche Dominés, komen, zeker ook in name van de *Beurs* (waar ze véél belang bij hebben), Sire salueren, complimenteren, chagrineren, met tranen en zuchten het *verkeerde* van zijn voorgenomen stap onder het oog brengen, met andere woorden, den Salomon van het Noorden eens een goede les geven; en de Nederlandsche Salomon buigt het hoofd, te gelijk met dat der drie beffen. — In het IV. en Slottooneel van het blijeindend Treurspel komen, als naar gewoonte, *al* de acteurs te gelijk op de planken: het Journal de la Haye met den grooten en kleinen Staf, het Handelsblad, en den Avondbode, en Mr. *Groen* met de Nederlandsche Stemmen: er wordt geproponeerd, om koor te zingen; Domine *Scholten* zal aanheffen: men dreunt het grijs Wilhellemisje luchtig op; de vreugde kent geene palen meer; zij is *algemeen*! — ALGEMEEN? dat is juist wel het woord niet, tenminste de Tweede Kamer wil desnoods wel mêezingen, maar er 58 miljoen aan wagen, is toch ook wat grof! — Enfin, men heeft er nu toch al heel veel door gekregen, en het ontbreekt ook niet aan goede *beloften* van den Troon. Het stuk is nog wel niet uit, maar toch valt, tenminste voor een oogenblik, het gordijn. In de bak wordt er hier en daar gefloten, en men hoort er bij het heengaan menigeen neurien:

„ Veel beloven en weinig geven
„ Doet de zotten in vreugde leven!"

Wij moeten ten opzigte van de hier beschreven komedie opmerken, dat de Staats-Courant altijd achter de schermen is blijven

staan wachten, om, zoo noodig, dadelijk bij de hand te zijn en voor Sire het woord op te vallen; — maar het schijnt niet noodig te zijn geweest; het Publiek houdt ook niet veel van de Staats-Courant.

Maar nu? — Nu is er *weêr* een klacht op handen, die op het terrein der Kamer van Vertegenwoordiging zal worden vertoond. — Let eens goed op. — Tegen het begin des jaars schreef Zijne Majesteit, onze geëerbiedigde Koning, aan de Staten-Generaal, dat hij zooveel mogelijk had gepractiseerd, of er ook aan onze Grondwet wat te verbeteren zou vallen; maar dat hij moest bekennen, Haar-edele zoo perfect-mooi te vinden, als op den eersten dag na hare geboorte, en dat ze er nog zoo goed uitzag, als men van eene eerbare dochter van 25 jaren maar eenigzins verwachten kan. Verder, dat Hij, Sire, al zoo eens bij de buren de zaken had afgeloerd, maar dat het er daar, waarachtig, met al die liberale Constituties niet half zoo goed uitzag, als bij ons, knappe Bataafsche lui. Overigens, dat de ondervinding van de laatste jaren duidelijk had getoond, wat men hier te lande, om regt gelukkig en stilletjes te leven, noodig had, en dat dit alles in onze bestaande Grondwet netjes te lezen is; — zoodat, Wij Willem, bij de Gratie enz. hebben gemeend, U Edel Mogenden geene *andere* bepalingen in de Constitutie te moeten voorstellen, dan alleen, dat het woordeke *Brussel*, als de lieve, maar zeer ontrouwe Stad onzer voormalige residentie, zal dienen te vervallen, en men zich alleen bij Amsterdam en 's Gravenhage indeze zal behooren te beperken enzv. enzv. enzv. enzv.

ô Wat misrekening! Maar, dat zal zoo niet gaan; of denkt de Koning, dat wij in onze hersenen geprikt zijn? — Wacht maar eens een beetje, als er Geld noodig is, dan spreken we malkåer nader. — Zoo klonk het de II. Kamer door; — de Sectiën daverden, de Centrale Afdeeling daverde niet minder. — En zie, er *was* geld noodig, en *veel* geld noodig; er zijn 58 miljoen noodig, om jan en alleman te betalen, die, in het Paradijs der Nederlanden, zich aan den boom der kennisse en des Goeds zitten wèl te doen. — Ware het Huwelijk nu nog maar niet *voor altijd* afgegecommandeerd; — had men nog maar een slag om den arm gehouden; — maar wat *nu* gedaan? — *IK* weet wat! — en wat dan? — » Zouden de Excellente Heeren Ministers een handje wenschen te helpen, en zich *verantwoordelijk* willen laten verklaren? — Dat is immers maar een kleinigheid!" — Een rare kleinigheid, om zoo onverwachts eens aan de galg te raken; — als de Doodstraf nog maar afgeschaft was, en dan met een groene bril een half uurtje aan de kaak staan, om vervolgens te Woerden voor goed te verdwijnen, — zie, zoo kon het er nog door, want de betrekking is en *blijft* altijd mooi en vet, *verantwoordelijk of niet.* — Evenwel, in de gegeven omstandigheden, en *tot heil van 't Vaderland*, zullen we dan maar toegeven, en het er voor doen houden, dat we *verantwoordelijk* zullen wezen. — Eén ding echter is gek genoeg, dat Zijne Majesteit in Januarij nog gezegd heeft: *De Hollansche natie wil geene verandering*, en dat komt nu glad verkeerd uit, want de Natie *wil juist wèl verandering*; nu zal de Troon weêr gaan toegeven, even als in 1830, en toegeven *uit noodzakelijkheid*, en toegeven als het wat volle laat is, en nog niet eens *genoeg* toegeven. . . . . . 't is een ijsselijkheid, dat woord *Je Maintiendrai*! Men zou een Napoleon moeten zijn, om er de uitvoering aan te geven. — Welaan, wij zullen *verantwoordelijk* zijn! — De Hemel geve ons nu maar vast de 58 miljoen in handen, tot eene kleine voorloopige belooning van *zulk* eene opoffering.- Curtius liet zich voor 't Vaderland wel levend begraven! — Nu, wel bekome 't hem, maar die gekken zijn niet meer voorhanden; — men leve *van* het Vaderland, een zot, die er voor sterft! — Zal ik dan den brief maar naar de II. Kamer af zenden? — In vredesnaam! — Daar gaat hij heen; daar komt hij aan, die lieve Brief, — ô watte oogen! ô, watte neuzen; — ei, ei, — weêr een komedie? Wis en waarachtig, want juist nu we over de *Begrooting* zullen gaan praten, komt me daar die Brief uit de lucht gevallen! Pas op je zakken.

Edele *van Dam*, *van Sytzama*, *Luzac* en *Romme*, gij, en nog zoo vele anderen, die de zaak hebt doorschouwd en begrepen, GIJ zult niet wankelen; op u houden wij het oog gevestigd, op u allen, wier namen in onze harten gegrift staan, zonder dat wij ze hier behoeven neêr te schrijven; — GIJ zult niet wankelen; — maar zij die, wetens en willens toegeven; zij, die zich zullen willen laten verstrikken door honderdwerf gedane en nog altijd onvervulde *beloften*, zij zullen, als verraders der heilige zaak van het Vaderland, de afschuw der Natie zijn; hunne namen zullen een vloek worden; wij zullen ze aan onze kinderen met verachting leeren spellen; de landzaat zal ze hoonend met den vinger aanwijzen, en, beladen met den vloek der tijdgenooten, zullen zij tot het nakroost overgaan, gebrandmerkt met den naam van EERLOOS.

Nog eens, wij vragen het met den Dichter: *Zal 's Volks wil dan werkelijk 's Konings wil zijn?* — ZAL HET WEÊR EEN SPIEGELGEVECHT WORDEN, OF ZAL HET NU ERNST WEZEN? — De Zitting der II Kamer over de Begrooting, en over de herziening der Grondwet is thans geopend!

Walgelijke Pedanterie van het Amsterdamsche Handelsblad.

De Koning is toch maar mooi niet getrouwd; — en wie is daarvan wel de oorzaak? — WIJ, bij de gratie der Amsterdamsche Beurs, *Redacteuren van het Algemeen Handelsblad.* — De Verantwoordelijkheid der Ministers is er toch maar mooi door; — en wie heeft er die wel hoofdzakelijk door weten te krijgen? — WIJ enz. enz. enz.!!!

Het is, in de daad, walgelijk, eene Beurscourant, een riool van allerlei tegenstrijdige berigten, een mesthoop van politiek en kunstnieuws, een beuzelblad, dat niets belangrijks bevat dan alleen de Fonds- en Wisselkoersen, alsmede de Scheepstijdingen (die trouwens even goed in de Haarlemmer- en Rotterdammer Couranten voorkomen), dat men zulk een karakterloos onding zich nu en dan ziet opblazen als een padde, en dan met de grootste zelfvoldoening hoort uitroepen: » kijk, Amsterdam, kijk, dat heb *IK* gedaan!" —

Die zich aan de gruwelijkste zelfverveling zou willen en durven wagen, leze Nr. 2660 van die *Nieuwe Amsterdamsche* Courant, daar staat, bijvoorbeeld, dit: » WIJ verheugen ons, WIJ hebben de *zelfvoldoening*, van op het laatste oogenblik de regering ernstig en nadrukkelijk de gevaren te hebben geschetst, welke eene ongelukkige volharding zou hebben kunnen na zich slepen. Gelukkig voor Nederland zijn de gevaren *grootendeels* geweken. *Veel* van het ontstane kwaad kan hersteld worden. *WIJ* STELLEN ER ROEM IN, daartoe te hebben meêgewerkt, en *WIJ* zullen voortgaan met het bestendig geluk van Nederland te helpen bevorderen."

Hiertoe strekt misschien wel de dadelijk onder het *Binnenlandsch Nieuws* volgende tijding: Heden, 13 Mei, hebben onze Prinsen en Prinsessen de Haagsche Kermis met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd. En, wat daarbij aardig was, *„elke Heer geleidde eene Dame!"* (Allerliefst van de Heeren, en allerliefst voor de Dames!) Z. K. H. de Prins van Oranje begeleidde Hoogstdeszelfs Dochter, H. K. H. Prinses *Sophia;* Z. K. H. Prins *Frederik* begeleidde H. K. H. de Prinses van Oranje; — Z. K. H. Prins *Alexander* begeleidde H. K. H. Prinses *Frederik* en Hoogstdeszelfs Dochter. — DE STOET HAD EEN SCHOON AANZIEN. — Deze OPTOGT heeft in de stad eene groote levendigheid te weeg gebragt."

Uw Artikel, mijne heeren, heeft óók een zéér SCHOON AANZIEN, vooral door die negentien Z. H. K. en die drie *Hoogstdezelve*! — Hebt gij er óók toe meêgewerkt, dat de familie van den Bloede den 13. Mei hoogstgenadig Haagsche Kermis heeft gehouden? — Denkelijk zult gij dan ook wel weten, of dat in verband staat met de Kermisgift der *Ministeriële Verantwoordelijkheid*, want die is ook den 13. Mei, namens den Koning, aan de Vertegenwoordiging *beloofd.* — Wij zeggen altijd nog maar *beloofd*; want men is hier zoo mild met *beloften*, als karig met de *vervulling* er van. — Nous verrons. —

» De 13. Mei 1840 zal in de geschiedrollen van ons dierbaar Vaderland eene heerlijke plaats bekleeden!" — zegt het *Handelsblad*; — en te regt, al was 't dan ook maar van wege die aandoenlijke Kermiswandeling van den Bloede! — ô, Ja; maar wat zegt daarentegen op den 12. Mei de *Avondbode* over het *Handelsblad*? — NB. NB. De AVONDBODE, Nr. 774, noemt zijn Confrater, het HANDELSBLAD, de *meest anti-nationale van alle onze Couranten!*" — Wel foei; en dat nog wel te durven zeggen van een Dagblad, dat *negentien* maal de Z., en negentienmaal de K. en negentienmaal de H., en driemaal het woordeke *Hoogstdezelve* in *tien* regelen druks gebruikt; — een Blad, dat het Koninklijk Geslacht tot op de Haagsche Kermis toe achter de hielen zit, dat den Koning maar mal van zijne Bruid heeft weten te doen afzien, en nu de *Ministeriële Verantwoordelijkheid* er door heeft weten te trekken! — Wat wil men meer? — Of zou men van den *Avondbode* en het *Handelsblad* moeten zeggen: *asinus asinum fricat*? — dat is, voor die de doode taal niet genoegzaam magtig zijn: » de eene ezel schurkt den ander!"

LETTERKUNDE. *)

» Ik spoed ten einde, en vlecht hier dus nog eenige regelen in over de voornaamste Liefdadigheids-gestichten van Rome, Sint-Michiel, en San-Spirito. — Het eerstbedoelde is eene inrigting in 1686, onder Innocentius XII., reeds aangevangen, en door Clemens XI. en Pius VI. uitgebreid; daar worden eenige honderden arme kinderen en weezen gehuisvest, verpleegd, in het lezen, schrijven, rekenen en teekenen, en vervolgens in alle handwerken grondig onderwezen; — in een ander gedeelte worden oude mannen en vrouwen, ook allerlei gebrekkelijken, met de meeste liefde en oplettendheid verzorgd; — wederom in een ander gedeelte is een groot pensionaat voor meisjes van den burgerstand, dat of niets, of zeer weinig in het jaar voor de opvoeding vordert. De schoone kerk van het gesticht draagt den patroonsnaam van Sint-Michiel, even als het gesticht-zelf, waar tevens een groot magazijn gevonden wordt, waarin ten verkoop zijn opgelegd eene menigte linnen

*) In verband met het onder de Nieuwstijdingen meêgedeelde nopens *Sint-Michiel*, strekke het volgende uittreksel der *Reize naar Rome*, door Dr. JAN- J. F. WAP; II. Dl., bls. 222.

wollen, laken en zijden manufacturen, en de schoonste tapijt-werken, die met de Parijsche Gobelins naar den prijs dingen, alsmede een ruime voorraad van mahonie- en andere meubelen, welk een en ander door het daar verpleegd wordend personeel vervaardigd is, en deels ten behoeve van de weldadige stichting, deels nog ten beste der vernuftige en nijvere makers verkocht wordt. — Het hier geweven laken dient, onder anderen, ook tot kleeding der troepen van den Pauselijken Staat. — Tijdens mijn verblijf te Rome, bedroeg het er verpleegde personeel ver over de achthonderd zielen. - De arme knapen hebben gelegenheid, om, na goed te kunnen teekenen, ook schilder-, beeldhouw en graveerkunst te leeren beoefenen; sommigen hebben in die vakken zelfs uitgemunt, blijkens de in een der groote zalen geplaatste proeven van hunnen arbeid; - doch de kunstaanleg moet wel blijken, of zij keeren anders spoedig weêr van penseel, beitel of graveerstift, naar naald, schaaf, of weefspoel terug. — Ik wil haast gelooven, dat Sint Michiel te Rome aan geheel Europa ten nuttig voorbeeld zou kunnen strekken, zoo voor het uit- als inwendig beheer van zaken, voor wijze, menschkundige opvoeding der jeugd, voor doelmatige verpleging van ouden en kranken, als met een woord, voor al wat eene stichting den naam van echt-weldadig waardig maakt. —

Wetenschap en Nijverheid.

Bij den onophoudelijken voortgang der Nijverheid, is het merkwaardig, daarvan de toepassing na te gaan, welke het vernuft op de behoefte van het dagelijksch leven gemaakt heeft; en wij hebben te dien opzigte dezer dagen een sterk sprekend voorbeeld onder het oog gekregen in de Lampverlichting van den Heere *Tuyteleir*, uit Antwerpen, die zijne voortreffelijke Gaz-navolging bij Xjarig Brevet van het Belgische Gouvernement heeft gewaarborgd, en waarop ook onze Regering binnen kort het zegel der goedkeuring, door een octrooi van eigendom aan den verdienstelijken uitvinder zal drukken. Vooral sedert de twintig laatste jaren is de *Lamp* het gedurig voorwerp van de studie der grootste Industriebeoefenaren geweest; men kent die van *Carcel*, de *Hydraustatische*, de *Lamp-Gerard*, *Nancy*, en de zoogenoemde *Regulateurs*, allen verlichtingsmiddelen, die, door het kunstmatige hunner zamenstelling, de grootste omzigtigheid bij het behandelen vorderen, en buiten dat door den hoogen prijs, geheel buiten het bereik vallen van de grootste meerderheid van het publiek. Bij de LAMP-TUYTELEIR zijn al deze hinderpalen uit den weg geruimd; men kan zich thans hiervan zelf gaan overtuigen *(zie de Advertenties)*, en men zal, even als alomme, waar zich de verdienstelijke uitvinder dezer hoogst-eenvoudige bewerktuiging reeds met zijn werk vertoond heeft, ook hier hem gaarne den ruimsten lof toezwaaijen voor een Verlichtingstoestel, dat de Gaz in zuiverheid en helderheid meest nabij komt, volstrekt aan geen damp of katoenvervuiling onderhevig is, en behalve dat eene zeer geringe hoeveelheid olie vordert, waardoor deze Lampen dan tevens ook te regt den naam van *Economische* verdienen. Eene nadere en naauwkeurige beschouwing van het werk des Uitvinders, waartoe alle avonden aan zijn Hôtel de proefondervindelijke gelegenheid wordt aangeboden, zal, meer nog dan deze weinige regelen, het Publiek waarde doen hechten aan dit zoo hoogst nuttig, als voor ieder onvermijdbaar noodzakelijk voorwerp van de stoffelijkste Industrie.

ADVERTENTIEN.

*** Bij *F. DIRKS*, Koster en Boekhandelaar te *Helmond* zijn onder andere te bekomen CATHOLIJK MISSIEBOEK of Inleiding tot eene Christelijken Levenswandel, voor het meestendeel getrokken uit de schriften van den H. LIGUORI, uitgegeven door de Redemtoristen; dit voortreffelijk Werk is goedgekeurd en op het allersterkst aanbevolen voor iederen stand van Menschen door Mgr. den Bisschop van *Luik*.

*** *J. N. COOLEN*, Vendumeester te *'s Bosch*, zal op Vrijdag den 22. Mei 1840, des namiddags ten 2 uren, ten huize van den Heer *J. MINERRETTI* te *'s Bosch* laten verkoopen de door den Wel Edel Gestrengen Heer Jonkheer *DE ROOK* nagelatene MOBILAIRE GOEDEREN, bestaande in:

GOUD en ZILVER, Mahogniehouten TAFEL met 7 Inlegbladen, Oost-Indische THEE-TAFEL en LIKEURKELDER; fraaije SECRETAIRE en SPEELTAFELS, Mahogniehouten LEDIKANT met behangsel, zeer solide STOELEN met trijpen Zittingen, fraaije SPIEGELS en VERLAKTE GOEDEREN, een zeer fraaije moderne Vergulde PENDULE met Bloemvazen en Stolpen, PORCELEIN en GLASWERK, KOPER, TIN, Welgevulde BEDDEN en MATRASSEN, KABINET, KASTEN, CANAPÉ, STOELEN, TAFELS en meer soortgelijke Goederen; alsmede een zeer goede en fraaije (met Mahogniehouten Kast) PIANO FORTE van 6¼ Octaaf, goed en sterk van toon, een zeer goed en gedresseerde JAGTHOND, best ras, een goed JACHTGEWEER en JACHTGEREEDSCHAPPEN, alle welke Goederen daags te voren van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren te zien zijn.

*** Alle degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan nu Wijle den Heer *JOHANNES JOSEPHUS VAN ROSMALEN*, in leven Lint-Fabrikant, gewoond hebbende en overleden te *'s Hertogenbosch*, of eenige Tijtelen en Papieren onder zich mogtende hebben, die Nalatenschap specterende, worden verzocht daarvan voor den 1. Julij 1840, opgave of betaling te doen bij den Heer *G. J. VAN DE VEN*, in de Vugterstraat, of ten Kantore van den Notaris *H. A. BYVOET* te *'s Bosch*.

*** Doctor *VAN HEIJST* is verhuisd naar de Vugterstraat H 296.

*** Er wordt gevraagd een geschikt Persoon van goed gedrag, boven de 25 Jaren oud, Lezen, Schrijven en Rekenen kundig zijnde, van de R. C. Godsdienst, brieven franco bij den drukker dezes onder de Lett. B.

LOGEMENT DE KORENBEURS,

TE *BREDA*.

De Ondergeteekende heeft de eer, het Reizend Publiek te berigten, dat hij van af 1 MEI het LOGEMENT genaamd *KORENBEURS*, gelegen aan de Groote Markt, te *Breda*, heeft aanvaard; hij belooft zoowel door civiele als prompte bediening alles te zullen aanwenden, om zijnen geëerde Begunstigers genoegen te geven. Men kan tevens PAARDEN en RIJTUIGEN bij hem in *huur* bekomen.

P. KIEMENIJ.

BREDA,
13 Mei 1840.

*** In het *Hôtel Oudkeizershof*, in de *Apostelstraat*, te *'s Bosch*, is aangekomen, om tot den 23. dezer te verblijven, *J. TUYTELEIR*, gebreveteerd Lampist, Uitvinder van een geheel nieuw Verlichtingstoestel, dat in goedkoopte van brand, in helderheid van schijn, en in zuiverheid van gloed, de Gaz naast op zijde komt, behalve dat de eenvoudige zamenstelling zijner Lampen den besten waarborg voor hare hechtheid en duurzaamheid oplevert. — Men gelieve zich 's avonds, aan gezegd Hôtel, bij het Lamplicht-zelf van de voortreffelijkheid der verlichting te komen overtuigen; overigens is de gebreveteerde Eigenaar geheel den dag door daar te spreken of te ontbieden.

*** De Notaris *H. A. BYVOET*, te *'s Hertogenbosch* residerende, zal voor deszelfs Principalen op Donderdag den 21. Mei 1840, des voormiddags ten Elf uren, aan de Zuid-Willemsvaart omtrent de Societeit *de Unie*, publiek en voor alle Man aan de meestbiedenden *Opveilen* en *Verkoopen*:

Een SCHIP, zijnde eenen zoogenaamden PLATTEN AAK, genoegzaam geheel Nieuw, Groot gemeten 120 Tonnen, met staande loopende WANT, als:

Een volledig stel Nieuwe ZEILEN, oude ZEILEN, ANKERS, KABEL en DRIJFTOUWEN, eene volkomen PAARDENLIJN, HAKEN, BOOMEN en verdere Scheeps-Gereedschappen.

Voorts

Eenen zeer goeden zoogenaamden SPITSBEK met toebehooren

Den Verkoop geschiedt om Kontant Geld of onder Solide Borgtogt op drie Maanden Crediet; zijnde nadere informatien te bekomen ten Katore van den Notaris *BIJVOET* voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Beurs van Amsterdam.

Heden, Zaturdag 61 Mei 4½ Ure.

Werk. Schuld. 2½ pCt. 52 13/16, 3, 2 3/16 Dito 5 pCt. 100⅛, 1/16. Kansbilj. f24 1/16. Sijnd. 4½ pCt. 91⅝. Handelm. 181⅛ O. I. 5 pCt 98⅛. Ardoins 85 p. st. 27 5/16, 27 à 1/16. Dito Coupon 19 1/16. Mexikanen 31½, ¼, 32. Columb 18⅝.

SCHIEDAM, den 15 den Mei.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f20,50 } zonder de belasting.
Amst. Proef. het Ned. „ » » » -23,25 }

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belg. fondsen waren den 14den Mei de 2½ pCt. 55⅛; de 5 pCt. 102⅝; de 4 pCt 95¾ de 3 pCt 73⅞.

De Ardoins 27 4/16.

Latere Berigten.

PARIJS, 15. Mei.

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE

Toulon, 18 Mei, 1840, 2 ure namiddag.

Cherchel, den 9.

De Maarschalk Valée aan den Minister van Oorlog.

Het leger is geheel de vlakte van Mitidja, en de dalen van Oued-el-Hachem en Oued-Belloc doorgetrokken. Vijfmaal is er, tot grooten roem voor onze troepen, gestreden. De vijand heeft een groot verlies geleden. Wij telden twintig gesneuvelden en honderd gekwetsten, welke ik naar Algiers heb opgezonden.

Ik laat een kamp versterken aan den voet van den Atlas, te Haouch-Monzaïa, en heb reeds een aanzienlijken voorraad van leeftogt daar opgelegd.

Cherchell is zes dagen lang aangevallen; doch het garnizoen heeft den vijand volkomen afgeslagen, en hem groote verliezen doen ondergaan.

Ik ga mijne operatien doorzetten, en zal binnen de drie dagen over den Atlas zijn.

De Prinsen zijn welvarend. — De Provincie Oran is geheel in rust. — Ik heb drie bataillons van deze divisie naar Cherchell laten komen, doch die onverwijld op hun korps terug zullen trekken.

— De Commissie van onderzoek der wet betrekkelijk het overbrengen van *Napoleons* lijk naar Parijs, is zamengesteld als volgt: 1. Bureau: de Generaal *Schneider*; 2. de Graaf *Las-Cases* de Vader; 3. de Maarschalk *Clauzel*; 4. de Generaal *Subervie*; 5. *Bacot* (*Cesar*); 6. de Graaf *Mathieu de la Redorte*; 7. de Generaal *Durrieu*; 8. de Generaal *Bacbelu*; 9. *de Salvandy*. — Deze Commissie heeft tot voorzitter benoemd den Maarschalk *Clauzel*, en tot Secretaris den Graaf *de la Redorte*.

BRUSSEL, 16. Mei.

Onze buitengewone Gezant en gevolmagtigd Minister bij den H. Stoel, de Graaf *d'Oultremont* is gisteren bij den Koning ten gehoore toegelaten.

Te 's Bosch bij D. A. A. DE ROOY Boek- en Courantdrukker.